

Desatero agenturního zaměstnávání

Analýza a axiomy

**Zpravovala Asociace pracovních agentur (APA),
člen Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR)**

Autoři:

Ing. René Kuchár, člen Výboru Asociace pracovních agentur,
Ing. Radovan Burkovič, prezident Asociace pracovních agentur

05/2015

1. Agenturní zaměstnávání je 25 let opravdu jediným reálně fungujícím flexibilním nástrojem pracovního trhu v ČR. Využívají ho denně jak firmy, které potřebují rychle měnit počty zaměstnanců podle zakázek, tak zaměstnanci, kterým tento způsob výdělků vyhovuje. Prázdné řeči politiků a úředníků o podpoře flexibility a zkrácených úvazků jsou jen utrácením evropských či veřejných prostředků. Rozsah agenturního zaměstnávání v ČR je 0,7% z celkového počtu zaměstnanců. V Evropě je pětinasobný, 3,5%. V celé Evropě se volá po vyšší flexibilitě a podpoře krátkodobých úvazků, Evropská komise deklaruje, že agenturní zaměstnávání je přínosným a pevným prvkem trhu práce. **Je důvod agenturní zaměstnávání podporovat, ne regulovat, nahrává to černému trhu.**

Důkaz: Zákon o zaměstnanosti §§58-66, Zákoník práce §§307a-309, Zákon o zaměstnanosti §§58-66, portál MPSV.cz část zprostředkovatelný práce, portál Justice.cz, statistiky MPSV a Generálního ředitelství Úřadu práce 2008-2014 o umísťování uchazečů o práci a zprostředkování plus dočasném přidělování agenturních zaměstnanců

2. Agentury práce významně snižují nezaměstnanost v ČR, ročně zaměstnají čtvrt milionu lidí. Úspěšně zvyšují zaměstnanost v regionech, jejich prostřednictvím nezaměstnaní nachází trvalé pracovní poměry u klientů agentur z řad firem. Velkou skupinou agenturních zaměstnanců jsou těžko umísitelní lidé, kteří jsou po výkonu trestu, problémech s návykovými látkami, mají exekuce na mzdy a u běžných zaměstnavatelů práci nenajdou. V agenturách práce cíleně pracují také studenti na brigádách, čerství absolventi SŠ a VŠ bez praxe, maminky na rodičovské dovolené, důchodci invalidní i starobní, lidé hledající přivýdělek v druhém zaměstnání. **Zvyšme regulaci agentur práce a rázem můžeme mít 750 tis. nezaměstnaných a černý pracovní trh. Stát přijde o daně a pojistné.**

Důkaz: statistiky MPSV a GŘ ÚP 2008-2014 o umísťování uchazečů o práci a zprostředkování plus dočasném přidělování agenturních zaměstnanců

3. Agentury práce jsou významným lokálním zaměstnavatelem, celkem se o jejich provoz stará 17.000 kmenových zaměstnanců. V průměru se o provoz agentury práce stará mimo majitele dalších 9 osob na pozicích dispečerů, personalistů, mzdových účetních, ekonomů, psychologů a dalších specializovaných profesí. Jejich mzdy překračují celorepublikový průměr. **Zvyšme regulaci agentur práce a 17 tis. specializovaných osob může ztratit práci. Stát přijde o daně a pojistné.**

Důkaz: statistiky MPSV a GŘ ÚP 2005-2015 o počtu agentur práce, portál MPSV.cz část zprostředkovatelný práce, portál Justice.cz, statistiky o členech APA a APPS

4. Agentury práce jsou významným zaměstnavatelem žen, hodně žen je i vede nebo vlastní. V průměru se o provoz agentury práce stará více žen než mužů, nacházejí zde uplatnění i na částečných pracovních úvazcích nebo v době rodičovské dovolené. Je to dáno charakterem profesí i převážně administrativními pracemi v kancelářích. Proto je často nacházíme ve vedení nebo jsou majitelkami či spolumajitelkami v případě rodinných firem. **Zvyšme jejich regulaci a rázem můžeme mít více nezaměstnaných žen i celé rodiny v problémech. Stát přijde o daně a pojistné, tratí na dávkách.**

Důkaz: statistiky MPSV a GŘ ÚP 2005-2015 o počtu agentur práce, portál MPSV.cz část zprostředkovatelný práce, portál Justice.cz, statistiky o členech APA a APPS

5. Agentury práce i jejich odpovědní zástupci podléhají každé 3 roky pravidelné kontrole GŘ ÚP při žádosti o obnovu povolení, není žádný důvod ke zpříšňování. Neexistuje v ČR obor, kde musíte každé 3 roky znovu žádat o povolení, dokládat ho všemi ověřenými listinami a procházet kontrolou MV ČR a MPSV. Většina agentur práce už za 12 let, od doby platnosti novely Zákona o zaměstnanosti, prošla takovou kontrolou 4x. A pokaždé je přísnější podle nových regulí. Jen správní poplatek za vystavení povolení zdražil z 1 tisíce Kč až na 50 tisíc (dle rozsahu povolení). **Zavedme nové regulace, zvýšme finanční náročnost kaucemi, povinným zaměstnáváním odpovědných zástupců a černý trh zajásá. Bude méně legálních agentur práce, stát přijde o daně a pojistné.**

Důkaz: Zákon o zaměstnanosti §§58-66, portál MPSV.cz část zprostředkovatelný práce

6. Agentury práce jsou od roku 2007 nejkontrolovanějšími firmami s výbornými výsledky, ročně jich SÚIP zkontroluje 1/3, tedy okolo 500, a najde jen pár pochybení. Už 8 let je vždy hlavním úkolem SÚIP kontrola agentur práce. V roce 2013 SÚIP provedl 567 kontrol u 1.588 agentur práce, pochybení shledal jen u 15 z nich, tj. 1% celkového počtu. V roce 2014 SÚIP provedl 524 kontrol u 1.645 agentur práce, pochybení shledal jen u 70 z nich, tj. 4% celkového počtu. Na většině pochybení se ovšem zcela beztrestně podílela objednávací firma, když zatajila agentuře práce srovnatelné mzdové podmínky svých zaměstnanců. **Legální agentury práce nejsou problém, problém je černý trh práce a pseudoagentury. Jen o nich jsou kauzy v médiích, jen tyto páchají nelegálnosti prakticky ze 100%. A beztrestnost objednavatelů k tomu jen vybízí.**

Důkaz: výroční zprávy SÚIP 2013+2014, opakovaná vystoupení zástupců MPSV na konferencích, statistiky MPSV a GŘ ÚP 2005-2015 o počtu agentur práce

7. Pseudoagentury jsou díky Zákonu o zaměstnanosti o 50% levnější než legální agentury práce. Ten zakazuje při dočasném přidělování agenturním zaměstnancům uzavírat Dohody o provedení práce, do 10 tis. Kč výdělku měsíčně bez pojistného. Pseudoagentury je uzavírají, pseudagenturní zaměstnanec má o 11% vyšší čistý výdělek. Agentura práce nesmí s firmou uzavřít Smlouvu o dílo, pseudoagentury je uzavírají. Díky kombinaci DPP a SoD ušetří firma objednávkou pseudoagentury 34% na odvodech z mezd, o 11% sníží hrubé mzdy, neplatí dovolenou, nemocenskou. Tím v součtu ušetří 50% mzdových nákladů. Legální agentury práce a agenturní zaměstnanci jsou už 11 let zákonem diskriminováni a nedokáží pseudoagenturám konkurovat. Navíc Zákon o zaměstnanosti nepostihuje firmy, objednávací pseudoagentury. **Problém je systémová diskriminace legálních agentur práce zákonem. Umožňuje zastřené agenturní zaměstnávání, kdy vydělá firma, pseudoagenturní zaměstnanec i pseudoagentura. Legální agentury práce přicházejí o zakázky, stát o daně a pojistné.**

Důkaz: Zákon o zaměstnanosti §66, Zákoník práce §§307a až 309, Zákon o dani z příjmu, Zákon o sociálním a zdravotním pojištění

8. Počet agentur práce v ČR je vyhovující, je jich v poměru i celkově méně, než v sousedním Německu. Počet agentur práce v ČR je v průměru 1.700. V roce 2013 jich bylo v ČR s 10 miliony obyvatel 1.588, v Německu s 80 miliony obyvatel 18.000. Tedy v ČR s 8x méně obyvateli bylo 11x méně agentur práce. Agentury práce jsou rozprostřeny ve 14 krajích ČR, většina působí jen lokálně nebo se úzce specializuje na část trhu práce (např. zdravotní sestry, brigády studentům, au pair). **Neregulujeme počet agentur práce, trh už je reguluje sám a dobře. Nenahráváme monopolům a černému trhu.**

Důkaz: statistiky MPSV a GŘ ÚP 2005-2014 o vývoji počtu agentur práce, časopis Českomoravské konfederace odborových svazů Sondy Revue 2/2015, Spolkový úřad práce SRN (Bundesagentur für Arbeit)

9. Počet agentur práce v ČR může MV ČR a MPSV ČR ihned snížit o 1/3, když nebude stále vydávat povolení agenturám práce, neplnícím povinnosti ve Sbírce listin Obchodního rejstříku. Projekt Transparentní agentura práce, který dělala od září 2014 do dubna 2015 Asociace pracovních agentur podle veřejných rejstříků, vedených MPSV ČR a MSp ČR, odhalil 525 agentur práce, které povinnost dlouhodobě neplní. Hodně z nich 10 a více let. Přesto je každé tři roky při obnově povolení považuje MV ČR za spolehlivé a prověřené a MPSV jim vydává povolení k činnosti. A nechtějí to změnit. **Nevymýšlejme nová omezení, důsledně trvejme na plnění nyníjších povinností, to stačí.**

Důkaz: portál MPSV.cz část zprostředkovatelný práce, portál Justice.cz, Projekt Transparentní agentura práce a 525 datovou schránkou odeslaných udání současně místně příslušnému Obchodnímu rejstříku soudu, Finančnímu úřadu a Oblastnímu Inspektorátu Práce

10. Počet agentur práce v ČR může MPSV ČR ihned snížit o 1/3, když bude odebrat povolení dle §59 ZoZ, což už 10 let nedělá. Počet agentur práce, které jsou povinny každoročně podávat hlášení o své činnosti, je v průměru 2.299. Povinnost neplní v průměru 824 z nich. Při prvním prohrěšku může GŘ ÚP (dříve MPSV), udělit pokutu až 50 tis. Kč, při opakování odebrat povolení k činnosti. MPSV to do roku 2012 nedělalo vůbec, GŘ ÚP s tím teprve začíná. **Nevymýšlejme nová omezení, důsledně trvejme na plnění nyníjších povinností, to stačí.**

Důkaz: statistiky MPSV 2008-2012 o plnění informační povinnosti agenturami práce

Statistiky zaměstnanosti v agenturách práce 2008 – 2014

Rok	Celkem počet volných míst (§ 59 odst. 2 písm. a zákona č. 435/2004 Sb.)	Celkem počet umístěných fyzických osob (§ 59 odst. 2 písm. b zákona č. 435/2004 Sb.)	Celkem počet zaměstnanců přidělených k uživateli (§ 59 odst. 2 písm. c zákona č. 435/2004 Sb.)
2008	198 382	84 553	230 455
2009	94 592	44 722	164 507
2010	94 550	51 021	195 586
2011	69 195	69 311	172 069
2012	108 391	44 790	197 144
2013	115 189	50 228	223 912
2014	130 237	57 820	261 819
Průměr	115 791	57 492	206 499

Počet vydaných povolení agenturám práce v ČR 2005 – 2015 (povolení jsou jen 3letá)

Rok (datum)	Počet agentur práce v ČR dle MPSV
31.12.2005	1 147
31.12.2006	1 510
31.12.2007	1 811
31.12.2008	2 228
31.12.2009	2 214
31.12.2010	1 714
31.12.2011	1 307
31.12.2012	1 483
31.12.2013	1 588
18.8.2014	1 645
23.2.2015	1 585
Průměr	1 740

Počet agentur práce, plnění a neplnění informační povinnosti v letech 2008 - 2012

Rok	Počet AP, které měly v daném roce podat přehled o činnosti	Počet AP, které v daném roce podaly přehled o činnosti	Počet AP, které v daném roce nepodaly přehled o činnosti
2008	2 587	1 780	807
2009	2 579	1 743	836
2010	2 474	1 488	986
2011	2 012	1 256	756
2012	1 844	1 108	736
Průměr	2 299	1 475	824

Axiomy:

1. Veřejnost se na základě mediálních kauz a prezentací politiků mylně domnívá, že agenturní zaměstnávání je problém. **Veškeré negativní jevy se přitom odehrávají v šedé zóně pseudoagentur, které legálními pracovními agenturami nejsou a pouze tak vystupují.** Na jejich činnost je státní moc krátká a neumí je z trhu eliminovat. Místo toho se cílí na legální agentury práce, které prochází kontrolami státu bez problémů.
2. Rozsah agenturního zaměstnávání v ČR je 0,7% z celkového počtu zaměstnanců. Evropský průměr je přitom 1,7%, nicméně v některých zemích je až pětinasobný. V celé Evropě se volá po vyšší flexibilitě a podpoře krátkodobých úvazků, **Evropská komise deklaruje, že agenturní zaměstnávání je přínosným a pevným prvkem trhu práce.** Přesto naši úředníci a politici jedou proti proudu a agenturní zaměstnávání zašlapávají do země.

3. Zdaleka už neplatí, že agenturní zaměstnanec je pro firmu levnější než stálý zaměstnanec na pracovní poměr. Právě naopak, často bývá dražší. Ale **pro firmy je čím dál tím více rozhodující právě ona flexibilita agenturního zaměstnávání**, které dávají přednost před porovnáním výdajů. Agenturní zaměstnanci jsou velmi dobře stávajícími zákony chráněni a mají srovnatelné nebo často i vyšší mzdy, než stálí zaměstnanci.
4. **Agenturní zaměstnávání významně přispívá ke snížení švarcsystému**, který se stal nešvarem českého trhu práce. Agenturním zaměstnáváním získá firma legální formu flexibilního zaměstnávání a nemá tak potřebu „zaměstnávat“ OSVČ na živnostenský list.
5. **Agenturní zaměstnání je už v současné podobě velmi silně regulováno. Jeho další regulací dojde k významnému posílení šedé a černé ekonomické zóny.** Zvýší se podíl nelegálního trhu práce, kde více a více lidí bude pracovat na černo, bez smluv a pojištění.